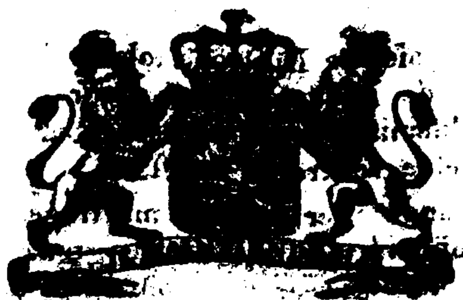
N°. 90. A°. 1834.

MAANDAG DEN 10den NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 8 September.

In ons dagblad van heden leest men:

»Heeren directeuren der Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen te Haarlem, hebben onlangs aan den heer mr. J. Scheltema, te Utrecht, de zilveren medaille dier maatschappij, benevens eene premie van honderd vijftig gulden aangeboden, tot erkentenis der diensten, door dien geleerde aan de zaak der Haarlemsche uitvinding van de Boekdrukkunst bij voortduring bewezen, en van den ijver, waarmede hij in de verdediging derzelve tegen sommige Duitsche Schrijvers blijft voortgaan.

»Verder verneemt man omtrent die zaak, dat de Britsche geleerde Otley, die zich reeds sedert tien jaren heeft bezig gehouden met op te zamelen wat dienen kan tot bewijs, dat de Boekdrukkunst te Haarlem is uitgevonden, en die in 1829 zich eenen geruimen tijd met dat oogmerk hier te lande heeft opgehouden, thans weder herwaarts is gekomen om zijne nasporingen voort te zetten, ten einde thuis te worden in staat gesteld, zijn plan, om een werk over dit betwiste punt in het licht te geven, weldra te kunnen uitvoeren. Het spreekt van zelf, dat aan dien geleerde nu en vroeger de toegang tot alle daartoe betrekkelijke stukken zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt is."

Berigten van Soerabaija melden het redden op den 21 April jl. op de zuid-oostzijde der Mijndertsklippen, vastgeraakten schoener Diana, gezagvoerder H. W. W. Lawe, door de onvermoeide en beleidvolle hulp van den Luitenant der eerste klasse van de koloniale marine V. B. Bastiaanse, met zijnen onderhebbende koloniale oorlogs-schoener Pilades. De Diana bevond zich in het grootste gevaar van verbrijzeld, of aldaar welligt door zeeroovers aangevallen te worden; met inspanning echter van alle krachten gelukten eindelijk de wel aangewende pogingen om het vaartuig weder vlot te maken. Naauwelijks van dit gevaar bevrijd, geraakte de schoener des nachts, door het breken der werptrossen en het doorgaan van het ketting-anker, andermaal dwars tegen twee groote klippen; doch ook hier werd het vaartuig door de ijverige hulp der equipagie van den Pilades gered, en den volgenden dag, nadat de Diana, nogmaals van een zwaar ketting-anker en twee trossen was weggeslagen, zonder roer en ook overigens in een gehavenden staat naar de reede van Soerabaija begeleid.

De diensten van den kommandant en de equipagie van Zr. Ms. kolonialen schoener Pilades zijn te meer eene openlijke vermelding waardig, alzoo zij in een ongemeen slecht vaarwater en dus met eigen gevaar bewezen zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11 September.

In berigten uit Weenen, leest men:

Uit Scutarie wordt van den 14den Augustus gemeld, dat aldaar vier regementen geregelde Turksche troepen binnengerukt zijn; tevens had het gerucht zich verspreid, dat de Porte, strijdig met de eerst onlangs aan de bewoners van Scurati verleende voorregten, ook in dat gewest hare nieuwe verordeningen omtrent het krijgswezen en de belastingen wilde invoeren. Ofschoon dit vrij onwaarschijnlijk is, en men verzekert dat gemelde regementen naar Bosnie bestemd zijn, zoo openbaarde zich toch onder de bevolking eene groote gisting en ontevredenheid, welke den Pacha voor het behoud der rust deed vreezen. Hij nam dus zijne toevlugt tot eene list; ontbood de voornaamste ingezetenen bij zich, onder voorwendsel dat hij hun eene belangrijke mededeeling te doen had, en sloot hen, toen er een honderdtal vereenigd waren, in de citadel op, met de verklaring dat zij daar als gijzelaars voor het goed gedrag hunner medeburgers moesten verblijven. Door dit trouwlooze gedrag was intusschen de ontevredenheid nog vermeerderd; men vreesde elk oogenblik voor eene uitbarsting. Bij het afzenden der brieven was intusschen de rust nog niet gestoord geworden.

Tijdingen uit Madrid tot 5 September, behelzen het navolgende:

De discussie welke den 4den in de kamer der Afgevaardigden heeft plaats gehad, is afgeloopen met eene gewigtige nederlaag, welke de ministers in de zitting van dien dag geleden hebben. In weerwil van al de pogingen van het gouvernement hebben 57 stemmen tegen 55 de zegepraal van de vrijheid der Drukpers geproclameerd.

Verslag van de Zitting van de Kamer der Procuradores, van den 5 September.

De Heer Ochoa begint met te verklaren dat de ondervinding hem de overtuiging gegeven heeft van het gevaarlijke van de vrijheid van de drukpers, waarvan hij vroeger een groote voorstander was.

De Heer Martinez de la Rosa beweert dat eene monarchy als de Fransche, die sedert eenen zoo langen reeks van jaren bestaat, eerst sedert vier jaren het genot van de vrijheid der drukpers heeft. Hij geeft een kort overzigt van de geschiedenis van Frankrijk en van deszelfs instellingen. Lodewijk XVIII, zegt hij, heeft de censuur ingesteld gehad en Karel X heeft dezelve weder afgeschaft. Frankrijks luister is geenszins toe te schrijven aan de vrijheid der drukpers, maar wel aan de verdeeling van den eigendom, die het gevolg is der heilzame leerstelsels van eene behoudende maatschappij. Met vuur voegde de minister hierbij, niet te schroomen om te verklaren, dat de drukpers in Frankrijk eene schandelijke drukpers is, en dat het onmogelijk is, eene monarchy met de vrijheid der drukpers kan blijven bestaan. Alvorens de vrijheid der drukpers aan het land te schenken, behoorde men de regtbanken te organiseren, want eene judicieele censuur was onmisbaar. Ook moest er alsdan een Jury bestaan en dat het tijdstip tot het invoeren dezer instelling nog niet daar was, had hij reeds vroeger aangetoond. Had men dan nog genoegzame vrijheid? Waren de zittingen dan niet openbaar. (Hier wordt de onstuimigheid zoo groot, dat de president de schel moet roeren en stilte moet verzoeken.) De minister besluit met de intrekking van het artikel te verzoeken.

De Heer Florez tracht te betoogen dat de rampen, welke men van de vrijheid van drukpers te vreezen kan hebben, door den minister voorzitter van den raad overdreven zijn geworden.

Na nog vele onstuimige debatten wordt er overgegaan tot de hoofdelijke stemming, en wordt het artikel met eene meerderheid van twee stemmen aangenomen.

Nadat de Secretaris Treuba de meerderheid voor de oppositie had aangekondigd, heeft de Heer Toreno weinig vertrouwen in het bureau doende blijken, in persoon de stemlijst willen zien, om zich te verzekeren dat er niet welligt eenige stemmen over het hoofd waren gezien. Deze handelwijze heeft eene zeer ongunstigen indruk gemaakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12 September.

In de gouvernements-bladen leest men, betrekkelijk Spanje, heden hetgeen volgt:

Het gouvernement heeft heden uit Spanje berigten ontvangen, welke behelzen, dat de vallei van Roncal in massa ten behoeve der Koningin is opgestaan.

Men blijft melden, dat er afval onder de Carlisten heerscht.

De Gazette de France maakt over deze berigten de volgende aanmerkingen:

Het verdient opmerking, dat de Moniteur tegenwoordig niets meer meldt, dan de herhaling der geruchten, die te Baijonne loopen en aan de uiterste grenzen, waar Rodil zich op dit oogenblik bevindt.

De tijdingen uit het inwendige der in opstand zijnde provincien ontbreken geheel.

Onder hare eigene rubriek van Spaansche tijdingen zegt de Gazette hetgeen volgt:

Men schrijft uit Baijonne, den 7den: Wij zijn zonder tijdingen, uit hoofde der tegenwoordigheid van Rodil aan de uiterste grenzen. In de streken, door welke hij getogen is, heeft hij alles verbrand en vernield. Dezen avond, zegt men, houdt hij nachtverblijf te Irun.

Het klooster van Vera is verwoest geworden, buitengewone belastingen zijn aan al de dorpen opgelegd.

Het schijnt zeker, dat de Christines zich te Elisondo willen verschansen. De tegenstrijdigste geruchten loopen omtrent de stelling der troepen en omtrent de geleverde gevechten, die meestal onbeduidend zijn.

Onder dezen brief, voegt de Gazette nog het volgende:

Rodils stand tusschen de koninklijke armee en de grenzen veroorlooft hem, alle tijdingen, die nadeelig voor zijne zaak zijn, te onderscheppen. Men moet dus op zijne hoede zijn tegen alle van Baijonne komende tijdingen, zoolang de krijgsvoerende magten in dezen toestand zijn zullen.

Deze waarschuwing is nagenoeg dezelfde, welke het Journal des Debats, bij het begin van den veldtogt, in eenen omgekeerden zin gegeven heeft; inderdaad zijn thans de stellingen der twee partijen juist het tegenovergestelde van hetgeen zij destijds waren. Carlos en Zumala-Carreguy bevinden zich nu tusschen het gros van Rodils leger en de binnenlanden van Spanje. Men moet afwachten, welk gebruik zij hiervan zullen kunnen maken; of zij zullen durven zuidwaarts rukken, dan of de hoop op onderstand van den zeekant, en misschien het bijeentrekken der nieuwe armee omstreeks Burgos, hen in de Baskische provincien zullen terug houden.

In de laatste tijden schijnt er vrij wat verbittering gerezen te zijn tusschen het hof van Pruissen en het onze. De omstandigheid, welke dit gevoel gewekt, of

waarbij het zich vertoond heeft, is de bekende intrekking van het *executur*, verleend aan den Pruissischen consul te Baijonne. De dagbladen hebben zich dezer dagen met deze zaak vrij druk bezig gehouden. Zie hier wat over dezelve (in eenen Parijsschen brief van heden) gelezen wordt.

"De zaak van den consul *Bardewisch* blijft in de diplomatieke wereld veel gerucht maken. De vordering van herstel, door den Pruissischen ambassadeur gedaan, en de weigering om in die vordering te bewilligen, door den Heer *de Rigny* gegeven, kunnen ernstige verlegenheden doen ontstaan. Naar het schijnt heeft de Heer *van Werther* aan het Fransche ministerie bewijzen gevraagd van de medewerking des consuls tot de Carlistische manoevres. De Heer *de Rigny*, zegt men, heeft die bewijzen geweigerd, verklarende dat hij niet gehouden was dezelve te leveren, aangemerkt ieder gouvernement steeds het regt bezat, om zoodanig te handelen als men ten opzigte van den Pruissischen consul gedaan had. Alstoen had de Baron *van Werther* eene tweede, klemmender nota aan den Heer *de Rigny* doen geworden. Men wil dat dit nieuwe stuk zoo verre gaat van te verklaren, dat zijne instructien het stellige bevel inhouden, om, ingeval het kabinet der Tuilerien aan zijn verlangen geen regt deed, zijne paspoorten te vragen."

De *Quotidienne*, die het eerst den stap van den Pruissischen ambassadeur aan het publiek bekend gemaakt, spreekt ook heden weder van deze nieuwe nota. — Volgens de erkentenis van het *Journal des Débats*, en den spijt, welke dat blad gisteren over de openbaarmakingen van het legitimistische blad aan den dag legde, hebben wij reden om te gelooven, dat de tijding dier nieuwe nota wel gegrond is. Maar desniettemin schijnt het dat, zoo het de Pruissische kanselarij is, welke die mededeelingen aan de *Quotidienne* gedaan heeft, men den Heer *van Werther* heeft willen dekken tegen het verwijt, dat hij diplomatieke geheimen aan de legitimistische drukpers zou geleverd hebben. Want het genoemde blad voegt er bij, dat de tweede nota aan een gedeelte van het diplomatieke ligchaam is medegedeeld geworden. Op deze wijs zullen de Pruissische agenten, tegen de blaam, dat zij zich aan eene onbescheidenheid schuldig gemaakt hebben, steeds kunnen aanvoeren dat zij niet de eenige bezitters van het geheim waren.

Mag men de berigten der legitimisten vertrouwen, dan is de Heer *Bardewisch* verre verwijderd geweest van zich aan eenigerlei staatkundige kuiperij te hebben overgegeven. Die zeventigjarige grijsaard, zeggen zij, bewoonde een buitengoed, dat eenige uren ver van Baijonne gelegen is. Hij was er reeds drie maanden lang toen *Carlos* door Frankrijk kwam.

Onmogelijk kon de Fransche regering op zoo losse vermoedens gehandeld hebben. Doch, al had zij zulks gedaan, steeds heeft zij het regt om het executur aan eenen vreemden consul te verleenen, te weigeren of het weder in te trekken wanneer die vreemde consul bij haar verdacht wordt. Hoe dikwerf heeft niet deze omstandigheid zich, sedert de restauratie van Julij, betrekkelijk Fransche consuls, die in Duitschland resideerden, opgedaan! En echter heeft het kabinet der Tuilerien zich nimmer zoo uit de hoogte beklaagd, als thans Pruissen doet; men vergenoegde zich den consul te veranderen. Op het punt, waartoe de zaken nu gebragt zijn, wij aarzelen niet het te zeggen, zou het ministerie lafhartig handelen zoo het van zijn besluit terug kwam.

Als een blijk der verbolgenheid van ons gouvernement tegen Pruissen mag misschien ook een lang en vrij scherp artikel gelden, hetwelk het *Journal des Débats* heden over het nieuwe Duitsche tolstelsel behelst en over de middelen, waardoor Pruissen de deelneming der onderscheiden staten in hetzelve verkregen heeft.

Een ander der jongste maatregelen, in de nabijheid der Spaansche grenzen genomen, is evenzeer het voorwerp van niet weinige aanmerkingen; het is de jongst gedane aanhouding van wapenen te Bordeaux.

(Nederl. Staats-Courant).

ADVERTISSEMENTEN.

(44711) HYPOTHEKEN.

Den 31 October 1834. A. J. KENSWIL, eerste Hypotheek, ten behoeven W. H. LANS, *Weesmeester en Kurator*, voor diverse Minderjarigen, te vestigen op het Huis en Erf, gelegen alhier aan de *Keizerstraat*, bekend onder L^r. G. N°. 92.

Den 7 November. HENDRIK SIMON ABENDANON, privé en nom. uxoris, ten behoeven W. H. LANS, in relatie als boven, te vestigen op het Huis en Erf, aan de *Klipsteenenstraat*, bekend onder L^r. G. N°. 16. — En op ½ gedeelte van het Huis en Erf, aan de *Waterkant*, bekend onder L^r. D. N°. 330*a*.

Paramaribo, den 8 November 1834.

WENTHOLT,
fung. Griffier.

(34051) De *Exploicteur bij het Geregtshof* te SURINAME, zal op Vrijdag den 14^{den} November 1834, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, L^r. D. N°. 512*a*; aankomende J. M. WELHAVEN, als Erfgename in den Boedel van WILHELMINA van VEREUL, welke is geweest *ab-intestato* Erfgename van wijlen PRESENT van VEREUL.

De Slavinnen *Louisa*, *Wilhelmina*, *Saraatje* en *Petronella*; aankomende den Boedel ISABELLA MULRAINE.

Den Neger genaamd *Troffel*, behoorende tot den Boedel JOHAN FOREEST.

De Slaven *Azard*, *Simiere* en *Kupido*; behoorende aan JOHANNES MULLER.

Paramaribo, den 8 November 1834.

(44732) VERKOOP BIJ EXECUTIE, ten overstaan van den fungerenden Adjunct Griffier bij het Geregtshof te *Suriname* tot de Kleine Zaken; van eene *PONT*, liggende binnen deze Stad, in de *Werfkreek*; aankomende de Erven F. B. BAMBAS.

Deze Executive verkooping zal plaats vinden op Woensdag den 12^{den} November 1834, des voormiddags ten *negen* uren, voor het lokaal van het Geregtshof dezer Kolonie.

Het Proces-Verbaal van arrest of inbeslagneming, ligt ter *visie* ter Griffie van het Geregtshof voormeld.

Paramaribo, den 10 November 1834.

De Deurwaarder bij het Geregtshof te SURINAME, *speciaal ten dienste der Commissie tot de Kleine Zaken,*

ABM. FERNANDES JR.

Op den 5^{den} dezer overleed alhier, tot onze innige droefheid, onze waarde en geachte Vader en Behuwd-Vader, den Heer JACOB BINJAMIN JACOBS, in den ouderdom van ruim 68 jaren. Wij geven langs dezen weg van dit afsterven kennis aan Vrienden en Bekenden, ons overtuigd houdende van hun deelneming in het voor ons zoo treffend verlies.

Paramaribo, den 7 November 1834.

G. JACOBS.

Mede uit naam van mijne Zusters en aangehuwde Broeders. (40600)

(44733) Over *Zes Weken*, den dag nader te bepalen, zal de ondergeteekende door en ten huize van den Vendumeester A. SALOMONS doen verkoopen:

1°. Het *ERF* en de daarop staande *GEBOUWEN*, gemetselde Keuken, Regenbak en Steenenvoet, geschikt voor een groot Voorhuis, staande en gelegen aan de *Waterkant*, bekend onder L^r. A. N°. 57, tusschen de Erven van den Heer E. BAREND en Mevr. de wed. J. G. MULLER, geboren VAN OMMEREN.

2°. Het *ERF* met Steenen Voeten en Put, gelegen aan de *Heerenstraat*, bekend onder L^r. A. N°. 24, tusschen de Erven van de Heeren J. M. LEVIJ en J. H. ROOSWIJK.

Beide aankomende den Boedel D. BREDERODE.

Paramaribo, den 20 November 1834.

HEND^k. GOUDMAN *qq.*

(44707) In het begin der maand December aanstaande, dag en datum nader te bepalen, zullen de ondergeteekenden, door en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, doen Verkoopen:

De *SLAVEN*, thans nog werkende op de Plantaadje *Charlottenburg* in *Cottica*, benevens het EFFECT zelve, *cum annexis*.

Paramaribo, den 6 November 1834.

L. THIJM *qq.*
A. F. GERDEMAN *qq.*
J. FROUIN *qq.*
J. F. ROUX *qq.*

R. VAN SCHUIJLENBORG & C°.

Hebben ontvangen en bieden tegens billijke prijzen te koop aan:

Beste Roodewijn in heele en ½ oxhoofden en in ½ ankers kisten, beste Madera- Rhijnen Cognac Brandewijn in kisten à 12 flesschen, dubb. wit Princesse Bier in ½ tonnen, Jenever, fijne Genua Olie in kisjes, Wijn-Azijn in oxhoofden en in pullen, Thee in soorten, beste Rooktabak en *Sigaren*, Schoenen in soorten, afgesneden Schrijfpapier, geelhechte Houwers, Spijkers in soorten, Patent en Lijn-Olie, Loodwit en andere Verfwaren, enz. (44716)

SALOMONS EN GOMPERTS

Hebben ontvangen per de Brik *De Faam*, Kapitein A. ANDRESEN, en bieden te Koop aan;

Diverse *nieuwe* PROVISIEN en DRANKEN, en vele andere Goederen meer.

Paramaribo, den 9 November 1834.

(42135)

(40599) De *Vendumeester* M. A. KEIJSER, zal op Woensdag den 12^{den} dezer, des morgens 9 uren, ten pakhuize van den Heer C. CORNELISSEN verkoopen:

Een assortiment *STUKGOEDEREN*, *Kruideniersvaren*, *Glaswerk*, enz.

(42179) A. SALOMONS zal *MORGEN* om 9 uren op VENDU verkoopen:

Provisien en *Stukgoederen*.

Alsmede een kist met *bruine zijde Parasollen*, voor rekening dien het mogt aangaan.

Kapitein F. LANGE, voerende het Schip *Nicolaas Witsen*, is voornemens den 15^{den} December, eerstkomende, naar *Amsterdam* te vertrekken. (44730)

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 6 dezer, het Schip *Alexander*, Kapt. A. S. CASSIE, naar *Rotterdam*; lading: 438 vaten Suiker, 306 balen schoone- en 2 dito vuile Katoen en 7 vaten Rum.

Idem, de Noord-Amerik. Brik *Cadet*, Kapt. J. GROVER, naar *Boston*; lading: 267 vaten Melassie.

Gedrukt te *Paramaribo* bij de Erven J. BRINK.